

ปัญหาวิชาการธรรมวิจารณ์ ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับประถมศึกษา สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔ สอบเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๓.๕๐ น.

คำสั่ง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วระบายในกระดาษคำตอบ ให้เวลา ๕๐ นาที ๕๐ ข้อ (๑๐๐ คะแนน)

๑. นิพพิทา ความหน่าย หมายถึงหน่ายอะไร ?
ก. โลก ข. สังคม ค. เบญจขันธ์ ง. เพื่อน
๒. โลกโดยตรง หมายถึงข้อใด ?
ก. มนุษย์ ข. สัตว์นรก ค. แผ่นดิน ง. หมู่สัตว์
๓. คนเขลา ในคำว่า “พวกคนเขลาหมกอยู่” หมายถึงใคร ?
ก. คนไร้ความสามารถ ข. คนไร้ปัญญา ค. คนไร้สติ ง. คนไร้การศึกษา
๔. คำว่า “หมกอยู่ในโลก” หมายถึงอาการเช่นใด ?
ก. เพลินสิ่งให้โทษ ข. หลงสิ่งอาภัพให้โทษ ค. ติดสิ่งล่อใจ ง. ถูกทุกข้อ
๕. ผู้รู้ ในคำว่า “ผู้รู้หาข้ออยู่ไม่” หมายถึงใคร ?
ก. คนมีความสามารถ ข. คนมีการศึกษา ค. คนมีสติ ง. คนมีปัญหา
๖. ผู้รู้ ในคำว่า “ผู้รู้หาข้ออยู่ไม่” หมายถึงข้อใด ?
ก. ขาวสาร ข. สถานการณ์ ค. จักรวาล ง. โลกตามเป็นจริง
๗. อาการสำรวมจิต มีกี่วิธี ?
ก. ๒ ข. ๓ ค. ๔ ง. ๕
๘. ข้อใด เป็นอาการสำรวมจิต ?
ก. ให้ทาน ข. รักษาศีล ค. เจริญภาวนา ง. ถูกทุกข้อ
๙. ผู้ใดสำรวมจิต ผู้นั้นจักพ้นจากบ่วงแห่งมาร คำว่า “มาร” ได้แก่อะไร ?
ก. กิเลสสาม ข. วัตถุสาม ค. รูปเสียง ง. กลิ่นรส
๑๐. คำว่า “บ่วงแห่งมาร” ได้แก่อะไร ?
ก. กิเลสสาม ข. วัตถุสาม ค. ตัณหา ง. ราคะ
๑๑. เห็นสังขารด้วยอะไร จึงหน่ายในทุกข์ ?
ก. สติ ข. สมานิ ค. ปัญญา ง. วิริยะ
๑๒. เห็นสังขารด้วยอาการอย่างไร จัดเป็นทางแห่งวิสุทธิ ?
ก. ไม่เที่ยง ข. เป็นทุกข์ ค. เป็นอนัตตา ง. ถูกทุกข้อ
๑๓. ความไม่เที่ยงแห่งสังขาร เรียกว่าอะไร ?
ก. อนิจจตา ข. ทุกขตา ค. อนัตตตา ง. สุนฺญาตา
๑๔. ความเป็นทุกข์ เป็นลักษณะประจำของอะไร ?
ก. รูป ข. เวทนา ค. สัญญา ง. สังขาร
๑๕. ทุกขตา กำหนดเห็นได้ด้วยทุกข์กี่อย่าง ?
ก. ๕ ข. ๘ ค. ๑๐ ง. ๑๒
๑๖. สภาวทุกข์ คือทุกข์ประจำสังขาร หมายถึงข้อใด ?
ก. ขาติ ข. ขรา ค. มรณะ ง. ถูกทุกข้อ
๑๗. ปกิณณกทุกข์ คือทุกข์ที่จรมานในชีวิต หมายถึงข้อใด ?
ก. โสกะ ข. ปริเทวะ ค. ทุกขะ ง. ถูกทุกข้อ
๑๘. ความทิว จัดเป็นทุกข์ประเภทใด ?
ก. สภาวทุกข์ ข. ปกิณณกทุกข์ ค. นิพัตถทุกข์ ง. วิปากทุกข์
๑๙. ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ เป็นการกล่าวถึงความไม่มีทุกข์ใด ?
ก. สภาวทุกข์ ข. ปกิณณกทุกข์ ค. นิพัตถทุกข์ ง. พยาธิทุกข์
๒๐. ความกระวนกระวายใจ จัดเป็นทุกข์ประเภทใด ?
ก. สันตปาทุกข์ ข. วิปากทุกข์ ค. สหคตทุกข์ ง. วิวาหมุลกทุกข์
๒๑. ผู้ก่อวิวาหมุลกทุกข์ ย่อมต้องประสบกับอะไร ?
ก. ความไม่สบายใจ ข. ความกลัวแพ้ ค. ความหวาดระแวง ง. ถูกทุกข้อ
๒๒. คนรู้และเข้าใจในเรื่องอะไร จึงจะไม่ถือตัวถือตน ?
ก. อนิจจตา ข. ทุกขตา ค. อนัตตตา ง. ถูกทุกข้อ
๒๓. ความเป็นอนัตตาแห่งสังขาร กำหนดรู้ได้ด้วยอาการกี่อย่าง ?
ก. ๓ ข. ๔ ค. ๕ ง. ๖
๒๔. ความสิ้นกำหนด เรียกว่าอะไร ?
ก. นิพพิทา ข. วิราคะ ค. วิมุตติ ง. วิสุทธิ
๒๕. วิราคะในระดับสังคม เป็นเหตุให้บุคคลไม่ล่วงละเมิดศีลข้อใด ?
ก. ๑ ข. ๒ ค. ๓ ง. ๕

๒๖. ความเมาในข้อว่า “มทนิมมทโน” หมายถึงเมาในเรื่องใด ?
ก. ลาภยศ ข. สุรา ค. สิ่งเสพติด ง. อาหาร
๒๗. ตัณหาในคำว่า “ตณฺหุทฺทโย” หมายถึงตัณหาประเภทใด ?
ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา ค. วิภวตัณหา ง. ถูกทุกข้อ
๒๘. นิโรธ ความดับ หมายถึงอะไรดับหรือดับอะไร ?
ก. โมหะ ข. ตัณหา ค. มานะ ง. ทิฏฐิ
๒๙. วิมุตติ ความหลุดพ้นหมายถึงหลุดพ้นจากอะไร ?
ก. อาสวะ ข. ตัณหา ค. ราคะ ง. นิวรณ์
๓๐. อะไรเป็นเครื่องยืนยันว่าคุณได้หลุดพ้นจากกิเลสแล้ว ?
ก. ปัญญา ข. ปริชา ค. ญาณ ง. ปริญญา
๓๑. ผู้หลุดพ้นด้วยบำเพ็ญสมณะและวิปัสสนา ชื่อว่าหลุดพ้นด้วยวิมุตติใด ?
ก. เจโตวิมุตติ ข. ปัญญาวิมุตติ ค. สมุจเฉทวิมุตติ ง. นิสสรณวิมุตติ
๓๒. ผู้หลุดพ้นด้วยเจริญวิปัสสนาอย่างเดียว ชื่อว่าหลุดพ้นด้วยวิมุตติใด ?
ก. เจโตวิมุตติ ข. ปัญญาวิมุตติ ค. สมุจเฉทวิมุตติ ง. นิสสรณวิมุตติ
๓๓. ตทั้งควิมุตติ ความหลุดพ้นด้วยองค์นั้น ๆ หมายถึงหลุดพ้นอย่างไร ?
ก. ชั่วคราว ข. ถาวร ค. เด็ดขาด ง. สงบราบ
๓๔. วิกขัมภณวิมุตติ ความหลุดพ้นด้วยการข่มไว้ ถามว่าใช้อะไรข่ม ?
ก. ศีล ข. สมานิ ค. ปัญญา ง. ฌาน
๓๕. สมุจเฉทวิมุตติ ความหลุดพ้นด้วยตัดขาด ถามว่าใช้อะไรตัด ?
ก. อริยมรรค ข. อริยผล ค. ปัญญา ง. ฌาน
๓๖. ข้อความใด เป็นคำแปลของวิสุทธิ ?
ก. ความหมดจด ข. ความหลุดพ้น ค. ความสิ้นกำหนด ง. ความสงบ
๓๗. วิสุทธิ จะมีได้ด้วยอะไร ?
ก. ศีล ข. สมานิ ค. ปัญญา ง. ฌาน
๓๘. พิจารณาเห็นสังขารในเรื่องใด จัดเป็น วัคคญาณ ?
ก. ความเกิด ข. ความแก่ ค. ความเจ็บ ง. ความดับ
๓๙. พิจารณาเห็นสังขารในเรื่องใด จัดเป็น อาทินวญาณ ?
ก. คุณ ข. โทษ ค. ประโยชน์ ง. ความดี
๔๐. อะไรจัดเป็นทางแห่งวิสุทธิ ?
ก. มรรค ๔ ข. ผล ๔ ค. นิพพาน ๑ ง. มรรค ๘
๔๑. กายสุจริต จัดเข้าในมรรคใด ?
ก. สัมมาวาจา ข. สัมมากัมมันตะ ค. สัมมาวายามะ ง. สัมมาสติ
๔๒. สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สงเคราะห์เข้าในวิสุทธิใด ?
ก. สีลวิสุทธิ ข. จิตตวิสุทธิ ค. ทิฏฐิวิสุทธิ ง. ญาณทัสสนวิสุทธิ
๔๓. สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ สงเคราะห์เข้าในวิสุทธิใด ?
ก. สีลวิสุทธิ ข. จิตตวิสุทธิ ค. ทิฏฐิวิสุทธิ ง. ญาณทัสสนวิสุทธิ
๔๔. ข้อใด จัดเป็นสันติภายนอก ?
ก. สงบกาย ข. สงบใจ ค. สงบกิเลส ง. สงบสุข
๔๕. ข้อใด จัดเป็นสันติภายใน ?
ก. สงบกาย ข. สงบวาจา ค. สงบใจ ง. ถูกทุกข้อ
๔๖. ผู้ฟังความสงบ พึงละโลกามิสเสีย โลกามิสได้แก่อะไร ?
ก. กามคุณ ข. ตัณหา ค. กิเลสสาม ง. นิวรณ์
๔๗. อะไร เป็นสุขอย่างยิ่ง ?
ก. วิราคะ ข. นิพพาน ค. วิมุตติ ง. วิสุทธิ
๔๘. สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ ย่อมมีแก่พระอริยบุคคลในข้อใด ?
ก. พระโสดาบัน ข. พระสกทาคามี ค. พระอนาคามี ง. พระอรหันต์
๔๙. คำว่า “อุปาทิ” ในนิพพานธาตุทั้ง ๒ หมายถึงข้อใด ?
ก. เบญจขันธ์ ข. เบญจศีล ค. เบญจธรรม ง. ถูกทุกข้อ
๕๐. พระอรหันต์ดับขันธ เรียกว่าบรรลุนิพพานใด ?
ก. นิพพาน ข. สอุปาทิเสสนิพพาน ค. อนุปาทิเสสนิพพาน ง. ถูกทุกข้อ